

Kolosorok Thesszáliában Kastraki és Kalabaka között

A thesszáliai síkság északnyugati szélén, átszellemült csend veszi körül a gigantikus sziklatömbökre, sásfészkek mellé épült kolostorokat. A táj földtörténetét kutatók közül a német A. Philipson, 1987-ben megjelent, Thesszélia és Epeirosz című munkájában ad magyarázatot a sziklák keletkezésére. Szerinte a meteoritsziklák együttese egy valamikori nagy folyó deltatorolatát képezte, amely évezredekken át a mai thesszáliai völgyet borító keskeny tengerszakaszba ömlött.

Az első remeték a hagyomány szerint már az i. sz. X. század előtt megérkeztek, hogy életük hátralevő napjait alázatos imádkozással éljék le. A vallási kötelességek (templomi istentisztelet és áldozás) miatt először az Arkangyalok (Taxiarchon) templomába jártak, majd a Thetoku templomba. A XI. században épült Dupanis remetelakja lehetőséget adott a közös istentiszteletre (ebből nőtt ki a Dupiánus kolostor). A XIII. és XIV. század rengeteg szenvedést hozott (szerbek, katalánok, törökök, pusztítása). 1334-ben érkezett a későbbi Szent Athanasziosz és lelki atyja, Grigoriosz, hogy a környékbeli remetéket összegyűjtve a Széles Kővön, 413 méterre az alatt fekvő Kalabaka településtől, megépítsék a híres Nagy Meteoron kolostort. Az életközösség törvényeit Athanasziosz alkotta. A Stefan Dusan halála utáni cár és király, Szimeon 1358-ban, majd 1363-ban függetlenséget adott a kolostornak, (kivonta a Stagoi püspökség fennhatósága alól). 1371-ben, Simeon halálakor, fia, Ioannisz Ureszi örökölte a trónt, de Athanasziosszal való – több napos – elmélkedése után a királyi bíborpalástról lemondott, és Ioaszaf barátként csatlakozott az aszkétákhoz. Athanasziosz halála után ő lett az apát. Befejezte a szent előd kezdte munkát – a Metamorfozisz templom az ő általa eszközölt átépítésben maradt meg.

Ma a Metamorfozisz kolostoron kívül Kastraki és Kalabaka között már csak öt működik: Ajiosz Nikolaosz tu Anapafsza (nyitva: minden nap), Ajia Triáda (minden nap), Ajiosz Sztefanosz (kedd kivételével), Ruszanu (zárt), Varlaám (minden nap).

Jancsák Csaba

